

Ein eitt sindur skeptiskur Jógvan Páll Johannesen frá SVF saman við øðrum fjølmiðlamonnum

Fyrrverandi sjómanspreturinn og nú sjónvarpsmaður kennir seg ikki sørt heima í kæpelinum umborð á Ekofisk

Føroyar. Kanningarstjórin hjá Phillips í Bretland eitur Richard Vernon, og eru tað Jakob og hann, sum eru ferðaleiðarar hjá føroyska fjølmiðlalíðnum hesar dagararnar í Noregi, í Norðsjón-um og í Bretlandi.

Phillips í Noregi størst uttan fyrri USA

Á høvuðsskrivstovuni hjá fyrirkøni í Tananger, sum liggur beint uttan fyrri Stavanger, tekur eingin minni enn fyrirtaksstjórnin móti. Hann er amerikanari, ein av teimum fáum, sum eru eftir hjá Phillips í Noregi. Hann eitur Bill Parker og gevur okkum journalistum eina skjóta gjøgnumgongd av fyriskemjunum hjá Phillips-fyrirkøni.

Høvuðsstráðurin er hesin: Phillips er 75 ára gomul amerikonsk fyrirkøna, sum arbeiðir við nærum øllum, ið hevur við olju og gass at gera - frá tí at oljan kemur upp, til hon endar í bensintangunum í milliðnum av bilum um allan heim, serstakliga í USA, har Phillips eigur stóran part av markaðinum. Fyrirkøna tekst eisini við kemiskan idnað tvis, at gera tær hundrættals ymisku vørurnar úr plastikki o.ø., sum oljan er ráðvini til.

Størsta dótturfelagið hjá Phillips uttan fyrri USA liggur í Noregi. Gimsteinurin

eitur Ekofisk, ið er eitt tað størsta olju- og gassfeltið í øllum Norðsjónum.

Tað er eingin loyna, Phillips-fólk eru errin av Ekofisk, tí júst Ekofisk er stoltleikin, ja sjálvt flaggskipið hjá fyrirkøni og hevur verið tað í skjótt ein mansaldur.

Funnu Ekofisk í 69

Vit skulu nevniliga nógv ár eftir í tíðina fyrri at finna Ekofisk fyrstu ferð á heimskortinum. Fram til 1969 var hesin oljurisin fjaldur undir tjúkkum grótlogum djúpt niðri í undirgrundini miðskeiðis millum Noreg og Bretland.

At tað var júst Phillips, sum skuldi vekja henda risan úr dvala var kanska ikki heldur av tilvild. Tí longu í 1962, langt áðrenn nakar varnaðist, at olja og gass fanst í Norðsjónum, bað táverandi stjórnin í Phillips norsku stjórnina um at fáa einkarrættin til leiting og framleiðslu í norska partinum av Norðsjónum. Men norðmenn vóru tá eins og teir eru tað í dag ikki lættir at lokka. Phillips mátti tí pent biða eftir tí fyrsta loyvisumfarinum, sum var í 1965.

Tað skuldu ganga fleiri ár við leiting og boringum, áðrenn staðfest var, at olja og gass vóru í undirgrundini. Aðlanin var at gevast tá góð 30 hól vórðu borad,

men so var eydnan bráðluga har.

Ekofiskrisin varð vaktur úr dvala í 1969. Og longu tvey ár seinni kund: framleiðslan byrja.

Síðani hevur tað gingið slag í slag í samfull 26 ár.

Stórar inntøkur til allar partar

Bill Parker er errin av at vera stjóri fyrri Phillips í Noregi, tí hóast norska stjórnin fer við stóra partinum av oljuinntøkunum, so eru teir í Phillips nøgdur.

Hesi mongu ár hevur Ekofisk givið norska statskassanum umleið 404 milliardir krónur. Parturin hjá Phillips og hinum oljufeløgum, sum eru við til at býta køkuna, er 84 milliardir.

Hóast skatturin at byrja við bert var eini 30% og í dag er tvífalt so stórur, so heldur Bill Parker, at teir sum oljufelag hava gjørt eina góða forrættning.

-Vit kundu sjálvandi hugsað okkum, at skatturin varð lægri, men hóast nógv fer til norska statin, so fáa vit kortini fitt burtur úr. Vit eru í hvussu er nøgdur.

Sum so ber ikki rættliga til at samanbera Ekofisk við onnur felt, tí Ekofisk er meira enn nokur onnur oljukelda ein „moneytank“, so nógv er til av góðari olju í goymslunum.

Ein býur á sjónum

Frá „overheads“ og „turr-

um“ tølum á skrivstovuni hjá Bill Parker gongur leiðin víðari til helioportin í Sola og haðani við einum av kraftmiklu tyrlunum hjá Norsk Helikopter á 2 tíma longu ferðina út í Norðsjógvinn - lið um lið við norskari oljuarbeiðsmenn, sum hava verið heima hjá familjum sínum í nakrar vikur og nú skulu aftur til arbeiðis.

Hóast tú hevur hoyrt og lisið um Ekofisk og sæð myndir av tí, so mást tú síggja og uppliva tað fyrri at fáa eina veruliga og livandi mynd av, hvat talan er um.

Óg talan er um einki minni enn ein bý mitt úti á havinum. Tá tú siglir við Norðsjónu úr Eshjerg ella Bergen til Føroya kemur tú framvið oljupallum, men har er talan um einstakar pallar. Her - á Ekofisk-feltinum - er talan um einki minni enn eitt heilt kompleks, sum fevnir um eitt stórt tal av mannaðum og ómannaðum pallum, ið allir standa og daga upp úr havsbrúnni.

Vit lenda á Kilo-pallinum, har vit vera fyrri náttina. Móttøkan er ikki sørt hjartalig. Eitt er tað at roynt verður at vísa størsta blíðskap móti gestum - annað er so tað, at hetta helst er fyrstu ferð, at føroyingar eru har umborð.

Vælkomin til Ekofiskkøka

Køkkurin hevur eisini fingið boð um hesa sjáldsomu vitjan og tá vit hava latið okkum úr yvirlivissibúnum og fingið eitt snarskeið í trygd, stíga vit innar í „messuna“, har tað er bordreitt við stórarí „Føroyakøku“ - við føroyskum flaggi og á føroyskum máli stendur skrivað „Vælkomin til Ekofisk“.

Um kvöldið og eisini dagin eftir, tá vit við tyrlu verða fluttir yvir á ein tann sentrala partin av stóra Ekofisk-kompleksinum, sleppa vit at síggja tað mesta av tí, sum hoyrir hesi so forkunnugu og fremmandu verð til, alt frá fólki í arbeiði til litfagrar teldur og blunkandi eftirlitslampur.

Tú upplivir so nógv eftir so stuttari tíð, at tað má líkasum sodna, áðrenn tú fær skrásett og fatað alt og sett tað saman til eina heild, sum so seinni aftur skal út til føroyska almenningin.

Tað mest fantastiska við hesum stóra oljufeltinum eru tær ovurstóru goymsl-

ummar í tanngangnum. Hóast framleitt hevur verið uttan íhald 24 tímar um samdøgrið seinastu 26 árin, so er bert ein evarska lítil partur av oljuni tikin upp.

Søkkur - ráð fyrri tí

Hóast tað sær bjart út, so hevur Ekofisk eisini sínar trupulleikar at dragast við. Seinastu árin er partur av kompleksinum sokkin við ikki minni enn 7,5 metrum. Óg tað søkkur framvegis. Orsøkin er tann, at tá olja og gass verður tikið upp í stórum nøgdum ár um ár, so sjunkar undirgrundin so hvørt. Fyri at fylla uppaftur í goymslunum fyrri ta olju og gass, sum verður tikið upp, verða stórar nøgdur av vatni sprændar niður aftur í undirgrundina. Hetta er tó ikki nóg mikið til at kunna forða fyrri, at tað sjunkar meira. Herfyrri brúkti Phillips tí stórar upphæddir til at lyfta upp nakrar av pallunum umframt at byggja ein stóran betongverjugarð rundan um stóran „tangan“ á feltinum, sum stendur fyrri gasspartinum.

Fyri at koma hesum trup-

Bordreitt varð við „føroyskari“ køku, tá føroysku fjølmiðlafólkini vitjaðu umborð á Ekofisk. Jakob Rugland og Richard Vernon skóru fyrri.

